

prima instanță: V. Zaporojan
instanța de apel: Iu. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevschi
instanța de recurs: S. Novac, G. Stratulat, S. Filincova

dosarul nr.2rh- 158/15

Î N C H E I E R E

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinînd cererea de revizuire depusă de către Moraru Profira,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Moraru Valeriu
împotriva lui Cojocaru Nicolae și Cojocaru Viorel privind încasarea sumei și
recunoașterea contractului de arendă nul și acțiunea reconvențională a societății
cu răspundere Limitată „Brutagro” împotriva lui Moraru Valeriu și Cojocaru
Nicolae privind recunoașterea contractului de arendă valabil,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 ianuarie 2009 prin
care recursul declarat de către Moraru Valeriu s-a considerat inadmisibil,

c o n s t a t ă :

Moraru Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui
Cojocaru Nicolae cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul Moraru Valeriu a indicat că împreună cu
Cojocaru Nicolae sunt coproprietari în cote-părți egale a unei mori, situate în sat.
Chetrosu, r-nul Drochia.

Din momentul obținerii dreptului de proprietate asupra morii
nominalizate, aceasta funcționează neîntrerupt. Însă, tot profitul obținut în
rezultatul exploatării morii, care pentru perioada din 25 septembrie 2004- 05
aprilie 2006 constituie în total 404446 lei, neîntemeiat a fost însușit de către
pîrîtul Cojocaru Nicolae.

Din motivele expuse, Moraru Valeriu a solicitat încasarea de la pîrîtul
Cojocaru Nicolae a $\frac{1}{2}$ din profitul obținut în rezultatul exploatării morii
proprietate comună, în sumă de 202223 lei.

Prin cererea suplimentară Moraru Valeriu a solicitat atragerea în proces în
calitate de copîrît a lui Cojocaru Nicolae pe Cojocaru Viorel și a cerut

recunoașterea nulității contractului de arendă din 05 iunie 2003 și încasarea de la pârâți a sumei profitului de 202223 lei.

Ulterior, Moraru Valeriu suplimentar a solicitat revendicarea cotei-părți din moara aflată în posesie străină și înlăturarea obstacolelor create de către copârâți în realizarea prerogativelor sale ca proprietar al morii în litigiu.

Întru motivarea cerințelor suplimentare, reclamantul a indicat că pârâțul Cojocaru Nicolae, întru argumentarea obiecțiilor sale asupra cererii de chemare în judecată inițiale, a prezentat contractul nominalizat. În acest contract este indicat că moara în cauză a fost dată în arendă Societății cu Răspundere Limitată „Brutgrup”, directorul căreia este Cojocaru Viorel. Consideră această tranzacție ilegală și fictivă întrucât a fost încheiată fără acordul lui, cu titlu gratuit, fără termen, în lipsa actului de predare-primire a morii în natură. A menționat de asemenea, că acest act juridic, contrar prevederilor Legii cu privire la arendă, nu a fost înregistrat la organul cadastral, lipsește originalul actului juridic și prin tranzacția nominalizată sunt lezate drepturile lui ca proprietar al cotei – părți al imobilului litigios.

În cadrul judecării cauzei în fond, Societatea cu Răspundere Limitată „Brutgrup” a înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Moraru Valeriu și Cojocaru Nicolae cu privire la recunoașterea valabilității contractului de arendă a morii, situate în sat. Chetrosu, r-nul Drochia, încheiat la 05 iunie 2003 între SRL „Brutgrup” pe de o parte, și Cojocaru Nicolaie și Moraru Valeriu pe de altă parte.

În motivarea acestor cerințe, SRL „Brutgrup” a indicat că valabilitatea contractului în cauză se confirmă prin faptul că întreprinderea nominalizată gestionează moara din momentul încheierii actului juridic dat, exercitând activitatea statutară-morăritul, prezentînd dările de seamă și achitînd impozitele respective, însăși Moraru V. recunoaște existența unui astfel de contract întrucât solicită declararea nulității acestuia sub temeiul neînregistrării la organul cadastral. Copia contractului din 05 iunie 2003 a fost anexată de către fiica lui Moraru V. și la cauza civilă pornită împotriva lui Cojocaru V. cu privire la încasarea pensiei de întreținere, iar din motiv că directorul SRL „Brutgrup” Cojocaru Viorel, cît și fosta soție a acestuia și proprietarii morii se află în relații de rudenie, contractul a fost încheiat cu titlu gratuit.

Prin hotărîrea Judecătoriei Drochia din 14 martie 2008 cererea de chemare în judecată înaintată de către Moraru Valeriu a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională depusă de către SRL „Brutgrup” a fost admisă și contractul de arendă a morii, situată în sat. Chetrosu, r-nul Drochia, încheiat la 05 iunie 2003

între SRL „Brutgrup” , de o parte, și Cojocaru Nicolaie și Moraru Valeriu, pe de altă parte, a fost recunoscut valabil.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 04 septembrie 2008 a fost respins apelul declarat de către Moraru Valeriu și a fost menținută hotărîrea nominalizată a primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 ianuarie 2009, recursul declarat de către Moraru Valeriu s-a considerat inadmisibil.

La 15 iunie 2016, Moraru Profira a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitînd admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 ianuarie 2009, a deciziei Curții de Apel Bălți din 04 septembrie 2008 și a hotărîrii Judecătorei Drochia din 14 martie 2008 cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea înaintată de către intimați să fie respinsă integral.

Moraru Profira își întemeiază cererea de revizuire în conformitate cu prevederile art. 449 lit. c) CPC, care stipulează că revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În acest sens, revizuianta invocă că în urma înregistrării la OCT Drochia, la 12 martie 2016, de către Cojocaru Viorel a deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 ianuarie 2009, acesteia i s-a îngrădit dreptul de proprietate prin aducerea restricțiilor componentelor dreptului de proprietate.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

Conform art. 449 lit. c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Atunci cînd se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit.c) CPC, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios. În acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărîrea supusă revizuirii, persoanei implicate în proces, i-au fost încălcate aceste drepturi.

La caz, revizuianta, Moraru Profira își întemeiază cererea de revizuire prin faptul că aceasta împreună cu soțul său Moraru Valeriu au fost coproprietari

în devălmășie al obiectului litigios, iar, prin neatragerea s-a în proces a fost emisă o hotărîre cu privire la drepturile acestuia.

Instanța de revizuire respinge ca neîntemeiate argumentele revizuietei precum că odată fiind proprietară devălmașă împreună cu soțul acesteia asupra ½ cotă-parte din bunul litigios, iar, grevarea bunului cu arendă, a avut loc fără consimțămîntul acesteia, respectiv i-a fost lezat și îngrădit dreptul de proprietate asupra cotei-părți ideale, care în prezent, în baza contractului privind delimitarea cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie din 30 mai 2016, are o cotă-parte reală din bunurile imobile situate în s. Chetrosu, r. Drochia, format din terenul pentru construcții cu suprafața de 0, 0808, nr. cadastral 3614205.031, cu construcțiile, construcția suprafața 236, 6 mp, nr. cadastral 3614205.031.01 și construcția cu suprafața de 114, 6 mp, nr. cadastral 3614205.031.02.

Inițial, Colegiul remarcă că obiectul acțiunii în prezenta cauză civilă îl reprezintă chestiunea privind valabilitatea contractului de arendă, acțiune inițiată chiar de soțul revizuietei, Moraru Valeriu, iar, încheierea contractului de arendă nu îngreșește dreptul de proprietate a acesteia, odată ce dreptul de proprietate este unul perpetuu și afectează substanța acestuia.

Mai mult ca atît, în conformitate cu art. 368 CC, oricare dintre proprietarii devălmași este prezumat a avea consimțămîntul celorlalți pentru efectuarea oricăror acte de conservare și administrare a bunului proprietate comună în devălmășie dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

După natura sa juridică, contractul de arendă reprezintă un act de administrare și respectiv consimțămîntul revizuietei la încheierea acestuia se prezumă, iar, odată ce actul juridic este unul cu titlu oneros și sporește, în consecință, patrimoniul coproprietarilor devălmași, creează convingerea instanței că revizuietea Moraru Profira nu putea să nu cunoască despre existența acestuia contract de arendă.

Convingerea instanței este conturată prin conținutul deciziei Curții de Apel Bălți din 04 septembrie 2008, unde este indicat că în cadrul ședinței de judecată, Moraru Valeriu și reprezentanții săi Moraru Profira și N. Lupu au susținut cererea de apel(f.d. 243), cît și prin procura eliberată de către Moraru Valeriu pe numele revizuietei Moraru Profira(f.d. 227 vol. II), care îi acordă dreptul ultimei de al reprezenta pe Moraru Valeriu în toate instanțele judiciare și administrative, care toate în ansamblu atestă cu certitudine că revizuietea Moraru Profira cunoștea despre litigiu în cauză și respectiv despre existența contractului de arendă nominalizat, fapt ce indică la reaua-credință a revizuietei Moraru Profira.

În conformitate cu art. 453 al. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În consecință instanța reține că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

În astfel de circumstanțe, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că cererea de revizuire înaintată de Moraru Profira nu întrunește condițiile cerute de lege pentru a fi admisă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449 – 453 CPC servește scopului înlăturării lacunelor în drept și omisiunilor justiției, care urmează a fi aplicată într-o manieră compatibilă cu art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraful 1 al Convenției, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

În această ordine de idei, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că admiterea cererii de revizuire depuse de Moraru Profira ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de prevederile art. 6 paragraful 1 al Convenției.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 06 decembrie 2005 *în cazul Popov împotriva Moldovei*.

Din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin.(1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Moraru Profira împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 ianuarie 2009, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Moraru Valeriu împotriva lui Cojocaru Nicolae și Cojocaru Viorel privind încasarea sumei și recunoașterea contractului de arendă nul și acțiunea reconvențională a societății cu răspundere Limitată „Brutagro” împotriva lui Moraru Valeriu și Cojocaru Nicolae privind recunoașterea contractului de arendă valabil.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Mardari

Galina Stratulat